

WAT?

LIST staat voor klasoverstijgend leesonderwijs met een instructiemodel met meerdere lagen dat oog heeft voor alle leerlingen.

WIE? (doelgroep)

Kleuteronderwijs

WAAROM? (doel)

LIST is een totaalaanpak die sterk inzet op de betrokkenheid en leesmotivatie van de leerlingen. Er is specifiek aandacht voor minder taalvaardige leerlingen.

HOE? (werkwijze)

LIST werkt via twee routes:

1. Klasoverstijgend leesonderwijs met voorlezen op hetzelfde moment ingeroosterd voor alle leerlingen.
2. Een instructiemodel met meerdere lagen:
 - a. Laag 1: De basis (volgens leerplannen en ontwikkelingsdoelen);
 - b. Laag 2: De aanpak of instructie intensiveren en de luistertijd uitbreiden voor minder taalvaardige leerlingen;
 - c. Laag 3: Een nog intensievere aanpak voor nog minder taalvaardige leerlingen.

De focus ligt op het bevorderen van leesmotivatie. Er wordt gemikt op het invoeren van dagelijkse voorleesmomenten. De leerkracht begint de les met een stukje van een verhaal voor te lezen. Hierna is ruimte om voorspellingen te maken over wat er verder zal gebeuren. Daarna bekijken de leerlingen het stukje uit het boek zelf, stil of hardop en eventueel in duo's. Tijdens dit kijkmoment loopt de leerkracht rond en begeleidt hij/zij waar nodig. Daarna volgt een afsluitmoment: leerlingen kunnen met elkaar napraten over wat ze gezien hebben, één leerling kan vertellen voor de hele klas wat hij/zij het spannendst/grappigst/interessantst vond in het verhaal, de leerkracht stelt een aantal vragen over het verhaal, ... Het doel is vooral de leerlingen doen reflecteren over wat ze net beluisterd/gezien hebben.

Het gelaagde instructiemodel/differentiatie:

LAAG 1:

Volgt de hierboven beschreven aanpak

LAAG 2:

Focus op herhaling, ondersteuning, niveau, feedback en interactie
Leerlingen voor wie de basisaanpak niet volstaat, krijgen verschillende sessies per week bovenop het basisaanbod (laag 1). Hierbij wordt eenzelfde tekst herhaaldelijk gelezen en de inhoud samen besproken.

LAAG 3:

Nog intensievere aanpak van laag 2.

Leerlingen voor wie de aanpak uit laag 2 niet voldoende blijkt, werken individueel aan luistertraining in laag 3. Ze luisteren herhaald in sessies en oefenen op decodeervaardigheden, waarbij eventueel geleidelijk de tijdsdruk wordt verhoogd, zodat ze leren presteren binnen een bepaalde tijd.

DIDACTISCHE SLEUTELS

(Op welke domeinen wordt het meest ingezet met deze methode?)

Interactie
Leesmotivatie

MATERIAAL (Welke materialen zijn nodig?)

Tekst die besproken zal worden.
Laag 2: vragen om inhoud te bespreken.

TIJDSINVESTERING (Hoeveel tijd kost het mij?)

Tijdens de voorbereiding	Tijdens de uitvoering
▪ Verhaal selecteren. ▪ Inhoudsvragen voorbereiden (laag 2). ▪ Leerlingen selecteren die in aanmerking komen voor laag 2 en 3. ▪ Momenten inbouwen voor de leerlingen in laag 2 en 3.	▪ Rol als coach opnemen. ▪ Goed observeren en ingrijpen waar nodig. ▪ Laag 2- en 3-leerlingen begeleiden.

MEER LEZEN? (Waar kan je extra informatie vinden?)

Gebaseerd op: Gobyn, S., Merchie, E., De Bruyne, E., De Smedt, F., Schiepers, M. S., Vanbuel, M. et al. (2019). *Sleutels voor effectief begrijpend lezen. Inspiratie voor een eigentijdse didactiek in het basisonderwijs*. Vlaamse onderwijsraad.

